

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Som allerede omtalt i Bemærkningerne til det i Rigsdagssamlingen 1922—23 fremsatte Forslag til Lov om Ændringer i og Tilføjelser til Lov om Rettens Pleje af 11. April 1916 (se Rigsdagstidende 1922—23, Tillæg A. Sp. 4968) har Justitsministeriet kort forinden Udgangen af Aaret 1922 modtaget Betænkning fra det under 25. Juni 1921 nedsatte Udvalg, der havde til Opgave at udarbejde Forslag til Simplificering af Strafferetsplejen, derunder ved Indførelse af større Bevisumiddelbarhed.

Udvalget, hvis Formand var Rigsadvokat V. Topsøe-Jensen, og hvis Forslag allerede ligger til Grund for en Række Bestemmelser i Lov Nr. 300 af 30. Juni 1922 (se Rigsdagstidende 1921—22, Tillæg A. Sp. 4778 og 4782) har særlig beskæftiget sig med og er fremkommet med Forslag angaaende følgende Hovedpunkter:

- I. Fordelingen af Sager mellem Underret og Landsret.
- II. Gennemførelsen af Umiddelbarhedsprincippet og i Tilknytning dertil Spørgsmaalet om deraf foranledigede Ændringer i Domstolsorganisationen.
- III. En videre Gennemførelse af Anklagemyndighedens Enhed.
- IV. En videre Gennemførelse af Anklageprincippet.
- V. Simplifikation af Reglerne om den processuelle Fremgangsmaade for at opnaa Erstatning for uforskyldt Varetagtsfængsel.

Desuden har Udvalget stillet forskellige Forslag, der ikke kan henføres under nogen fælles Betegnelse.

Udvalgets Betænkning har derefter, forinden Justitsministeriet tog Stilling til den, været forelagt Højesteret til Erklæring.

I nærværende Lovforslag har Justitsministeriet i det Hele fulgt det samlede Udvalgs Forslag med Hensyn til Gennemførelsen af Anklagemyndighedens Enhed (Punkt III), jfr. §§ 9, 11, 12, 51—53, 56 og 67, og Simplifikation af Reglerne om Opnaelse af Erstatning for uforskyldt Varetagtsfængsel (Punkt V), jfr. §§ 50, 54, 59, 61—63 og 65. Endvidere har man optaget et Par enkelte af de Anklageprincippets Gennemførelse (Punkt IV) vedrørende Bestemmelser, jfr. §§ 57, 58 og 64, ligesom man i Lovforslaget har optaget nogle af de af Udvalget ikke under nogen fælles Betegnelse foreslaaede Bestemmelser, jfr. §§ 6—8, 60 og 66.

De af et Flertal indenfor Udvalget stillede Forslag vedrørende Fordelingen af Sager mellem Underret og Landsret (Punkt I), der nærmest blot indeholdt en anden Formulering af Retsplejelovens §§ 687 og 688, jfr. Lov Nr. 300 af 30. Juni 1922 §§ 61 og 62, har man derimod ikke ment at burde følge. Forslagene vilde nemlig, saaledes som de er formulerede, ubetinget afskære »Tilstaaelsessager« fra at blive behandlede under Medvirkning af Nævninger, hvilket Justitsministeriet ligesom ogsaa Højesteret maa nære Betænkelighed ved. Og ligeledes finder man ikke, at der er tilstrækkelig Anledning til af rent formelle Hensyn at ændre disse Paragrafer, der allerede gentagne Gange har været underkastet Forandringer.

Naar Justitsministeriet heller ikke mener at kunne følge Udvalgets Flertals Forslag til Umiddelbarhedsprincipets Gennemførelse (Punkt II), der i det Hele er affattet i Overensstemmelse med Proceskommissionsudkastet af 1899, skyldes det særlig Frygten for Forslagets økonomiske Følger for det offentlige, hvis Rækkevidde paa Forhaand ikke er let at bestemme, og som da ogsaa er blevet bedømt meget forskelligt indenfor Udvalget. Bestemmende for Justitsministeriet har det endvidere været, at Højesterets Betydning som Ankeinstans i almindelige Straffesager efter Udvalgsflertallets Forslag vilde blive forringet i meget væsentlig Grad, idet Rettens Stilling i det Hele vilde komme til at svare til dens nuværende Stilling i Nævningesager, saaledes at Bevisbedømmelsen som Hovedregel vilde være unddraget Højesterets Prøvelse. Højesteret har ogsaa meget bestemt fraraadet en saadan Begrænsning af Rettens Virksomhed.

Justitsministeriet har saaledes ikke som Helhed kunnet følge Forslaget om Umiddelbarhedsprincipets Gennemførelse ved Behandlingen af Ikke-Nævningesager. Da man imidlertid ikke har opgivet Tanken om, at der under en anden Form maatte kunne ske en samlet Reform af Procesmaaden i disse Sager, har man anset det for rettest ikke at undersøge, om der ved en Gennemførelse af Forslaget paa enkelte Punkter kunde afhjælpes Mangler ved den bestaaende Ordning, som man stedse maa anse for utilfredsstillende.

Endelig har Justitsministeriet ikke — ligesaa lidt som Højesteret — kunnet til-